

OKÓLNIK

KURII DIECEZJALNEJ PŁOCKIEJ

11/2024

Płock – dnia 22 marca 2024 r.

47

ŻYCZENIA WIELKANOCNE BISKUPA PŁOCKIEGO 2024

Zmartwychwstanie Pańskie 2024

Drogie Siostry i Drodzy Bracia, Drodzy Diecezjanie!

Przeżywając z wiarą Święta Wielkanocne uczestniczymy w „eksplozji” życia. Jezus przechodzi przez mękę, przez śmierć i złożenie do grobu, by wreszcie doświadczyć wskrzeszenia z martwych. On zabity i pogrzebany żyje, zmartwychwstał! Prawdziwie zmartwychwstał! Dla nas to szczególny czas, by dziękować Bogu za życie własne i życie innych ludzi.

Dnia 20 marca papież Franciszek powiedział do nas Polaków: *Mysząc o waszej Ojczyźnie, chciałbym odnieść do niej moje marzenie, jakie kilka lat temu wyraziłem, pisząc o Europie. Niech Polska będzie ziemią, która chroni życie w każdym jego momencie, od chwili, gdy pojawia się w łonie matki, aż do jego naturalnego kresu. Nie zapominajcie, że nikt nie jest panem życia, czy to swojego, czy też innych.*

Życzę Wam i sobie, byśmy umieli być wdzięczni za dar życia! Niech zmartwychwstały Chrystus nas błogosławi i prowadzi do pełni życia!

Drogie Siostry i Drodzy Bracia!

Cieszę się, że w styczniu zebraliśmy na tacę prawie 500 000 złotych na wsparcie budowy Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Płocku. Bardzo dziękuję Wam za te hojne ofiary.

Modlę się za Was i o modlitwę proszę!

† Szymon Stułkowski
Biskup Płocki

ZARZĄDZENIE: Życzenia wielkanocne Biskupa Płockiego Szymona Stułkowskiego proszę odczytać wiernym w Niedzielę Wielkanocną 31 marca 2024 r., podczas wszystkich Mszy św., w ramach ogłoszeń parafialnych.

Płock, dnia 22 marca 2024 r.

† Mirosław Milewski
Wikariusz Generalny

48

KOMUNIKAT PRZEWODNICZĄCEGO KONFERENCJI EPISKOPATU POLSKI W SPRAWIE WIELKIEJ NOWENNY PRZED DWUTYSIĄCLECIEM DZIEŁA ODKUPIENIA

W roku 2033 będziemy obchodzić rocznicę dwutysiąclecia Odkupienia, jakiego dokonał nasz Pan Jezus Chrystus przez swoją mękę, śmierć, zmartwychwstanie, wniebowstąpienie i zesłanie Ducha Świętego. Dziewięć lat, które poprzedzają ten wielki Jubileusz, jest dla Kościoła w Polsce wspaniałą okazją do ożywienia wiary, a nade wszystko do dziękczynienia za „wielkie rzeczy, jakie uczynił Wszechmocny” (Łk 1,49).

Pasterze Kościoła katolickiego w Polsce podczas 397. Zebrania Plenarnego Konferencji Episkopatu Polski, które odbyło się w Warszawie w dniach 13-14 marca br., podjęły decyzję, że tegorocznym obchodem

bliskich już Świąt Wielkanocnych rozpoczynamy dziewięcioletnią Wielką Nowennę, której celem jest odrodzenie duchowo-moralne i przygotowanie całego Kościoła w Polsce do tego wielkiego Jubileuszu.

Najważniejszymi momentami tej nowenny w latach 2024-2033 będą corocznie obchodzone uroczystości Triduum Paschalnego, Wniebowstąpienia Pańskiego, Zesłania Ducha Świętego oraz – kończąca rok liturgiczny – uroczystość Chrystusa Króla Wszechświata. Obchodząc co roku te najważniejsze momenty liturgiczne, będziemy w sposób szczególny dziękować i uwielbiać Boską Trójcę za dzieło Odkupienia, które ogarnia cały świat.

Zachęcam duszpasterzy, aby – czy to w ramach liturgii wymienionych uroczystości czy poza nią – podkreślali doniosłość dzieła Odkupienia oraz zachęcali Lud Boży do wdzięczności za nie. Wiernych zaś, zwłaszcza skupionych we wspólnotach religijnych i ruchach, proszę o wielkoduszne włączanie się we wszelkie inicjatywy z tym związane.

Gdańsk, dnia 21 marca 2024 roku

† Tadeusz Wojda SAC
Arcybiskup Metropolita Gdański
Przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski

ZARZĄDZENIE: Uprzejmie proszę, aby Czcigodni Księża odczytali załączony Komunikat Przewodniczącego KEP, w najbliższą niedzielę 24 marca br., podczas wszystkich Mszy św., w ramach ogłoszeń duszpasterskich. Proszę również o zapoznanie się z dołączoną informacją dla duszpasterzy.

Płock, dnia 22 marca 2024 r.

† Mirosław Milewski
Wikariusz Generalny

49

INFORMACJA DLA DUSZPASTERZY W ZWIĄZKU Z WIELKĄ NOWENNĄ PRZED JUBILEUSZEM DWUTYSIĄCLECIA ODKUPIENIA

1. Celem Wielkiej dziewięcioletniej Nowenny przez Jubileuszem Dwutysiąclecia naszego Odkupienia jest odrodzenie i umocnienie wiary w polskim narodzie w obliczu gwałtownie postępujących procesów laicyzacyjnych, jak również dziękczynienie oraz uwielbienie Boga w Trójcy Jedynej za ten ogrom Jego miłosierdzia.
2. Wielka Nowenna, którą rozpoczynamy tegoroczną celebracją Wigilii Paschalnej, trwać będzie przez kolejnych 9 lat (2024-2033), a jej obchody koncentrować się będą przede wszystkim wokół corocznego Triduum Paschalnego, uroczystości Wniebowstąpienia Pańskiego i Zesłania Ducha Świętego a także uroczystości Jezusa Chrystusa Króla Wszechświata. Nie chodzi więc o jakieś nowe formy pobożności, gdyż – jak pisał św. Jan Paweł II w bulli *Aperite portas Redemptori*, wydanej z 1983 roku z okazji 1500-lecia dzieła Odkupienia – „każdy rok liturgiczny jest świętem tajemnic naszego odkupienia” (nr 2).
3. Biskupi polscy polecają, aby duszpasterze w ramach corocznych celebracji Triduum Paschalnego, uroczystości Wniebowstąpienia Pańskiego, Zesłania Ducha Świętego a także uroczystości Chrystusa Króla Wszechświata, szczególnie w homiliach wyjaśniali wiernym znaczenie i doniosłość dzieła Odkupienia, przypominali o zbliżającym się Jubileuszu Dwutysiąclecia, a także zachęcali do wdzięczności i uwielbienia z te zbawcze dary. Należy także podkreślać w ciągu każdego roku liturgicznego odkupieńczy charakter sakramentów świętych, zwłaszcza takich, jak: chrzest, bierzmowanie, pokuta i namaszczenie chorych, a w sposób szczególny Eucharystia. Wypadałoby również tematykę Odkupienia oraz Jubileusz Dwutysiąclecia bardziej wyeksponować zarówno w przepowiadaniu homilijnym, jak i katechetycznym.
4. Biskupi usilnie zachęcają, aby zwłaszcza w ramach działalności różnego rodzaju wspólnot religijnych i ruchów działających przy parafiach, organizować spotkania modlitewne połączone z katechezą na temat dzieła Odkupienia. Najbardziej odpowiednim do tego czasem są dni pomiędzy uroczystością Wniebowstąpienia Pańskiego a uroczystością Zesłania Ducha Świętego, którą powinna rozpoczynać uroczysta Wigilia.

5. Wyrazem przyjęcia dzieła Odkupienia jest Jubileuszowy Akt Przyjęcia Jezusa Chrystusa za Króla i Pana, który uroczyste w imieniu Kościoła i narodu proklamowali polscy biskupi 19 listopada 2016 roku w Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w krakowskich Łagiewnikach w obecności najwyższych władz państwowych z Panem Prezydentem na czele, około tysiąca kapłanów i co najmniej 150 tysięcy wiernych. Polecamy zatem, aby zwieńczeniem obchodów każdego roku Wielkiej Nowenny była uroczystość Jezusa Chrystusa Króla Wszechświata. W tym dniu, w ramach każdej Mszy świętej po komunii świętej należy odnowić Jubileuszowy Akt Przyjęcia Jezusa Chrystusa za Króla i Pana.
6. Dalsze wytyczne i odpowiednie pomoce duszpasterskie dostarczy w późniejszym czasie Komisja Duszpasterska KEP.

50

LIST REKTORA WYŻSZEGO SEMINARIUM DUCHOWNEGO W PŁOCKU NA WIELKANOC 2024 ROKU

„Daleś mi poznać drogi życia i napelniasz mnie radością przed Twoim obliczem” – tymi słowami św. Piotr wyraził dzisiaj swoją wdzięczność Bogu Ojcu za cud Zmartwychwstania Jezusa. Dzielił się nią wraz z jedenastoma w dniu pięćdziesiątnicy w świętym mieście Jeruzalem. Uczestnicząc w wielkanocnej Eucharystii również my stajemy się spadkobiercami darów Zmartwychwstałego. Dzisiejsza liturgia słowa podkreśla, że wydarzenie Paschy Pana odsłania przed człowiekiem zupełnie nowy horyzont – horyzont życia wiecznego. Ludzie od zawsze szukali odpowiedzi na pytanie: czym jest śmierć i czy jest jeszcze coś, czego możemy się spodziewać przechodząc granicę życia i śmierci? Starożytni filozofowie na ogół uczyli bycia prawym człowiekiem i opanowania sztuki życia i umierania. W ikonografii symbolizował ich wędrowiec z kijem w ręku. Jednak chrześcijaństwo całkowicie zmieniło sposób patrzenia na tajemnicę życia i śmierci. Na jednym z wczesnochrześcijańskich sarkofagów ukazującym scenę wskrzeszenia Łazarza widać Jezusa trzymającego w jednej ręce kij, ale w drugiej Ewangelię. W ten sposób starano się pokazać, że w zderzeniu ze śmiercią już nie wystarczy mądrość tego świata! Rozwiązanie tej tajemnicy znajdujemy w Ewangelii: Jezus pokonał śmierć, a ten kto idzie za zmartwychwstałym Panem, może przejść z królestwa śmierci do królestwa życia. W Nim odnajdujemy „ścieżkę życia, pełnię radości i wieczną rozkosz po Jego prawicy” (Ps 16). Trzeba jednak przyznać, że nie wszyscy mamy pewność św. Piotra, że [nasze] ciało spoczywać będzie w nadziei, że Bóg nie zostawi duszy w Otchłani ani nie da [mu] ulec skażeniu (Dz 2, 26-27). Z badań opinii społecznej sprzed kilku lat wynika, że zaledwie co trzeci Polak wierzy, że człowiek po śmierci idzie do nieba, piekła bądź czyśćca. Mniej więcej tyle samo jest przekonanych, że po śmierci „coś” istnieje, ale nie potrafi powiedzieć czym ono jest, a co piąty jest przekonany, że śmierć jest zupełnym końcem i po niej już nic nie istnieje.

Siostry i Bracia!

Choć sprawy ostateczne nie wszystkich dziś obchodzą, to w życiu człowieka wierzącego powinna być to podstawowa kwestia. Prawda o życiu wiecznym niejako wita nas w progu świątyni podczas chrztu świętego włączającego nas do Kościoła. Na chrzcie świętym kapłan pyta rodziców: „O co prosicie Kościół?” Rodzice odpowiadają: „O wiarę”. Kiedyś kapłan zadawał jeszcze pytanie: „Co daje ci wiara?”, a rodzice odpowiadali: „Życie wieczne”. Początek życia ochrzczonego jest więc naznaczony pragnieniem życia, tego prawdziwego, którego potem śmierć nie zniszczy. W takiej wierze każdy z nas się zrodził w Kościele i z taką wiarą powinien zmierzać przez życie. Pięknie wyraził to patron studiów seminaryjnych św. Tomasz z Akwinu, którego 750-lecie śmierci niedawno obchodziliśmy: „Wiara jest stałym nastawieniem duszy, dzięki któremu życie wieczne bierze w nas początek, a rozum jest skłonny przystać na to, czego nie widzi”. Zgłębianie tajemnicy życia i śmierci nigdy nie było obce temu wielkiemu filozofowi i teologowi. Przyszedł na świat nieopodal bliskiego sercom wielu Polaków Monte Cassino. Żył zaledwie 49 lat i w tyle samo lat po śmierci został wyniesiony do chwały ołtarzy. Zapisał się jednak w historii Kościoła i historii Europy nie tylko jako płodny i poszukujący prawdy myśliciel, ale również jako mistyk, który potrafił łączyć głębię dociekań naukowych z dziecięcą i prostą wiarą. Z pewnością większość z nas zna na pamięć jego słynne hymny eucharystyczne: „Zbliżam się w pokorze” czy „Chwał, Syjonie”. Niektóre fragmenty tych utworów stały się samodzielnymi pieśniami: „Chleb Anielski”, częściej znany jako „Panis angelicus”, „Przed tak wielkim Sakramentem” czy „Sław języku tajemnicę”.

Biograf św. Tomasza zapisał, że już jako dziecko pytał: „Czym jest Bóg?”. Tak, Tomasz szukał prawdy o Bogu, ale zawsze z miłością. Pragnął, by słowo Boże przyjęte w sercu człowieka dotarło do umysłu i odnowiło myślenie, a wtedy posiadzie umiejętność oceniania wszystkiego w blasku Bożej mądrości. To właśnie jemu, jak pisał papież Paweł VI, udało się pogodzić wiarę i rozum, świat z ewangelicznym radykalizmem. Św. Tomasz nie odrzucał świata. Nie obrażał się na niego, nie bał się też podjąć szczerego, racjonalnego dialogu z kulturą swoich czasów, w przekonaniu, że wszelka prawda, niezależnie od tego, przez kogo byłaby wypowiedziana, zawsze pochodzi od Ducha Świętego.

Siostry i Bracia!

Ten, wydawać by się mogło, akademicki problem ma swoje bardzo konkretne przełożenie na nasze życie społeczne i religijne. Każdy ochrzczony na drodze prowadzącej do życia wiecznego jest zaproszony do posługiwania się dwoma skrzydłami – wiarą i rozumem. Potrzebujemy nie tylko rzetelnej wiedzy o kosmosie i tajemnicy ludzkiego życia; nie wystarczy znajomość praw fizyki, rozumienia zjawisk społecznych, ekonomicznych albo zaawansowanej medycyny. Potrzebujemy również łaski wiary, bez której stajemy się coraz bardziej pogubieni i osamotnieni. To dlatego nie przez przypadek św. Tomasz jest patronem studiów seminaryjnych. Każdy alumn, na jego wzór i za jego przykładem, przyswaja sobie wiedzę o świecie bez lęku, że może ona podważyć sens wiary. Nie jest prawdą, że postęp cywilizacyjny musi być zagrożeniem dla postawy oddania się na służbę Bogu. Wręcz przeciwnie! Pomaga odkryć piękno stworzenia, nieskończoność wszechświata i geniusz ludzkiego rozumu, który znajduje wytłumaczenie jedynie w Bogu, który żyje dla nas i daje Siebie z miłości. A miłość ta przejawia się w tym, „*że nie my umiłowaliśmy Boga, ale że On sam nas umiłował i posłał Syna swojego jako ofiarę przebłągalną za nasze grzechy*” (1J 4,10).

Siostry i Bracia!

Niech ten *Wesoły dzień*, który *dziś nam nastał* – jak śpiewamy w najbardziej znanej pieśni wielkanocnej – będzie pełen Bożej radości. I niech mi będzie wolno w ten właśnie dzień – tradycyjnie już – podziękować Wam za Wasze liczne modlitwy i wsparcie materialne plockiego seminarium. Wszystko to jest dowodem na autentyczną troskę Waszych Duszpasterzy i Was, Drogie Siostry i Bracia, o to, by Pan dawał nam świętych kandydatów do służby kapłańskiej, zdolnych ukazywać piękno stworzonego świata i cud Zmartwychwstania, który otworzył drogę do naszego zmartwychwstania. Niech dobry Pan da Wam „*poznać drogi życia i napełni radością przed Swoim obliczem*”.

Św. Tomasz z Akwinu, wstawiaj się za nami!

Płock, dnia 1 kwietnia 2024 r.

Ks. Marek Jarosz
Rektor WSD w Płocku

ZARZĄDZENIE: List Rektora WSD, należy odczytać wiernym w Poniedziałek Wielkanocny, 1 kwietnia 2024 r., w ramach kazania, podczas wszystkich Mszy św.

Płock, dnia 27 marca 2024 r.

† Mirosław Milewski
Wikariusz Generalny

51

INFORMACJE DOTYCZĄCE PROCESU SYNODALNEGO W DIECEZJI PŁOCKIEJ

I. KONSULTACJA TREŚCI „SPRAWOZDANIA PODSUMOWUJĄCEGO”

Osoby biorące bezpośredni udział w pracach zespołów synodalnych, a także ci, którzy różnymi drogami przekazali swoje głosy, wyrażają wdzięczność Ojcu Świętemu za prowadzenie Kościoła drogami synodalności, poprzez komunie, uczestnictwo i misję. Dzięki takiemu nastawieniu całego Ludu Bożego możliwe stają się nowe formy duszpasterstwa, odkrywane poprzez wspólne słuchanie, „co Duch mówi do Kościołów” (Ap 3,21).

Celem niniejszego opracowania jest przekazanie głównych myśli, zebranych w wyniku konsultacji „Sprawozdania podsumowującego «Kościół synodalny w misji»” (dalej: „Sprawozdanie”) XVI Zwyczajnego Zgromadzenia Ogólnego Synodu Biskupów, którego pierwsza sesja miała miejsce w Rzymie w dniach 4-29 października 2023 r.

Część I – Oblicza Kościoła synodalnego

1.1. Podkreślono konieczność ciągłego tłumaczenia i pogłębiania rozumienia synodalności na różnych poziomach funkcjonowania Kościoła, szczególnie w parafiach i diecezji. Postulowano organizowanie spotkań formacyjnych dla wiernych zaangażowanych w różne formy działalności Kościoła, by mogli zgłębić teologiczną i praktyczną stronę synodalności.

1.2. Przedstawiono propozycję kontynuacji ekumenicznego dialogu synodalnego, na wzór spotkania, które miało miejsce 19 stycznia 2022 r. w siedzibie Towarzystwa Naukowego Płockiego w Płocku. Na 2023 r. zaplanowano synod w Kościele Starokatolickim Mariawitów, co może być przyczynkiem do zaproszenia innych wyznań do pogłębiania idei synodalności.

1.3. Zauważono, że opisany w „Sprawozdaniu” niemały opór ze strony niektórych duchownych, dotyczący rozumienia i wcielania synodalności, wymaga przepracowania także w diecezji płockiej. Ponadto dostrzeżono podział Ludu Bożego na trzy grupy: zwolenników synodu, jego zdecydowanych przeciwników oraz tych, którzy się tym w ogóle nie interesują. Jako jedną z obaw wskazano konieczność przewidzenia konsekwencji niektórych decyzji procesu synodalnego, by nie doszło do niepotrzebnych rozłamów w Kościele.

1.4. Podniesiono konieczność rewizji „Kodeksu prawa kanonicznego”.

1.5. Poparto rozwijanie wkładu, jaki *lectio divina* i różne tradycje duchowe, starożytne i najnowsze, mogą zaoferować praktyce rozeznawania.

1.6. Postulowano konieczność formacji duchownych i świeckich w rozumieniu fundamentalnego dziś dla życia wiary procesu rozeznawania.

1.7. Zwrócono uwagę na większą staranność o piękno celebracji liturgicznych, przygotowanie ich, zwłaszcza na niedzielę i uroczystości, a także potrzebę uczynienia języka liturgicznego bardziej dostępnym dla wiernych i bardziej osadzonym w różnorodności kultur, nie kwestionując ciągłości tradycji i potrzeby formacji liturgicznej. Warto precyzyjnie określić granice inkulturacji.

1.8. Przyznano słuszność stanowisku, że biblijne i teologiczne podstawy ekologii integralnej powinny być wyraźniej i staranniej zespolone z nauczaniem, liturgią i praktykami Kościoła.

1.9. W kwestii ekologii podkreślono, że troska o świat stworzony i wrażliwość na różne okrucieństwa wobec przyrody są ważne, jednak trudno zgodzić się na uznanie prawdziwości stwierdzenia, że „krzyk ziemi i krzyk ubogich to ten sam krzyk”. W świetle antropologii chrześcijańskiej nie można stawiać na równi świata przyrody i jego ukoronowania, jakim jest człowiek. Niepokój budzą także różne współczesne formy oddawania czci boskim siłom przyrody, jak i dominacja świata wirtualnego, który zdaje się zastępować świat realny.

1.10. Choć trzeba uznawać i przypominać grzechy niektórych ludzi Kościoła w dziedzinie misji i ewangelizacji, nie można jednak zapominać, że nauczanie Kościoła katolickiego zawsze stało po stronie poszczególnych osób, ich praw, zwłaszcza do życia i zachowania własnej odmienności kulturowej. Potrzebna jest solidna katecheza dzieci, młodzieży i dorosłych, oparta na prawdzie historii, która ukaże piękno rozwijającego się na wszystkich kontynentach w ciągu wieków Kościoła, ale też pozwoli właściwie ocenić niektóre niesłuszne działania. Nie można również zapominać o dawnych i współczesnych nadużyciach w dziedzinie ewangelizacji, szczególnie widocznych obecnie w różnych formach pentekostalizacji, zarówno w Kościele katolickim, jak i w innych wyznaniach chrześcijańskich.

1.11. Kościół w Polsce może wiele wnieść do doświadczenia styku tradycji wschodniej i zachodniej. Pokojowa koegzystencja różnych wyznań zawsze odróżniała nasze ziemie i dawała ogromną nadzieję na budowanie prawdziwego ekumenizmu w codzienności. Napływ migrantów, zwłaszcza z Ukrainy, obudził w narodzie polskim ogromne pokłady dobra i miłosierdzia, które powinny być dalej zagospodarowywane.

1.12. Konieczna jest refleksja nad tym, kogo można nazwać „wykluczonym”, a także jak wiele form biedy jest obecnych nie tylko w krajach ubogich. Różne formy ubóstwa duchowego dotyczą coraz więcej krajów rozwiniętych, także Polskę, na co nie mogą być nieczułe wspólnoty parafialne.

1.13. Warto zgłębiać i tłumaczyć, na czym rzeczywiście powinien polegać proces „decentralizacji” Kościoła i jak go pogodzić z troską o niezmienny depozyt wiary, taki sam dla całej wspólnoty katolików.

Część II – Wszyscy uczniami, wszyscy misjonarzami

2.1. Należy się zastanowić, czy rzeczywiście posługa Słowa Bożego powinna łączyć się z głoszeniem kazań przez lektorów. Wydaje się, że do tłumaczenia wiary potrzebne jest głębsze przygotowanie filozoficzne i teologiczne. Obecna praktyka, umożliwiającą osobom nieduchownym składanie świadectwa w czasie Eucharystii, jest właściwa.

2.2. Warto przemyśleć szerszą formację do różnych posług na poziomie diecezjalnym, a następnie włączanie do nich w czasie celebracji z biskupem, dla podkreślenia eklezjalnego charakteru danej posługi.

2.3. Obawy i niepokoje wzbudzają niejasne rozważania na temat diakonatu dla kobiet. Warto zapytać, czy rzeczywiście zostały zagospodarowane wszystkie przestrzenie, w których obecnie mogą posługiwać kobiety, zamiast szukać nowych, nieznanych dotychczas i niezakorzenionych w tradycji posług.

2.4. W opiniach diecezjalnych pojawiło się zdecydowane przekonanie, że trudno mówić o dyskryminacji kobiet w zatrudnianiu w instytucjach kościelnych. Można rozważać, czy nie oddać więcej „etatów” świeckim (czy jest potrzebne, aby sekretarzem biskupa, dyrektorem radia czy Caritas był duchowny), zawsze jednak powinny się liczyć kompetencje osoby, a nie inne parytety.

2.5. Niefortunne wydaje się stwierdzenie w „Sprawozdaniu”, że kobiety należy dopuścić do wszystkich procesów kościelnych. W obecnym porządku prawa świeccy (zarówno kobiety, jak i mężczyźni) mogą z pewnym ograniczeniem orzekać tylko w procesach małżeńskich. Problem wydaje się być inny: sprawiedliwa zapłata za ich pracę.

2.6. Zwrócono uwagę, by unikać powtarzania błędu mówienia o kobietach jako o „kwestii” lub „problemie”, jak i docenić sposób używania języka w życiu Kościoła.

2.7. W kontekście posługi diakonów podkreślono konieczność powrotu do ich tożsamości w pierwszych wspólnotach chrześcijańskich, wyrażającej się przede wszystkim w posłudze ubogim.

2.8. Znaczący jest fakt, że na poziomie diecezjalnym nie podjęto w ogólne sprawy rewizji dyscypliny celibatu.

2.9. Wątpliwości budzi kwestia ponownego włączenia byłych duchownych do pracy duszpasterskiej. Zauważono, że przed takimi decyzjami ważniejsze jest utrzymanie relacji biskupa, kapłanów i innych osób z tymi, którzy porzucili stan duchowny.

2.10. Doceniono konieczność interwencji biskupów w sprawach wiary i moralności, by wyrażało to jedność poszczególnych episkopatów, także z Następcą św. Piotra.

2.11. Poparto troskę o właściwe funkcjonowanie rad, w których obowiązkowo byłiby przedstawiciele duchownych i świeckich. Powinny mieć one przede wszystkim charakter konsultacyjny i doradczy, gdzie członków rady będzie się traktować podmiotowo, w duchu synodalności, tzn. przedstawiając im rzeczywiste dane do rzeczowej dyskusji (np. konkretne problemy, stan finansów, projekty dokumentów, projekty planowanych nominacji i decyzji itp.), celem większej przejrzystości funkcjonowania wspólnoty Kościoła.

2.12. Podkreślono słuszność zapisu o „regularnej weryfikacji pracy biskupa” (styl władzy, istnienie nadużyć władzy, zarządzenia ekonomiczne, funkcjonowanie szeroko pojętych organów).

2.13. Zasugerowano słuszność szerszych konsultacji wśród świeckich przy wyborze kandydatów do biskupstwa, którymi niekoniecznie powinni być – jak zauważono w „Sprawozdaniu” – prałaci Kurii Rzymskiej.

2.14. Właściwe byłoby również konsultowanie świeckich także przed nominacjami proboszczowskimi. Ponadto konieczna jest ewaluacja pracy duszpasterskiej w parafiach, nie tylko skupianie się na poziomie dokonań materialnych.

Część III – Tknię więzi, budowanie wspólnoty

3.1. Ogromną szansą dla Kościoła powszechnego jest Rok Jubileuszowy 2025 oraz związana z nim rocznica Soboru Nicejskiego – to szansa na odnowę rozumienia wiary katolików i wszystkich chrześcijan. W diecezji płockiej będzie to jubileusz 950-lecia jej istnienia, co może być okazją do odnowy formacji kandydatów do kapłaństwa oraz formacji stałej duchowieństwa, ożywienia duszpasterstwa powołaniowego, a przede wszystkim do podjęcia gruntownej katechizacji dorosłych, gdyż wielu z nich ma nikłą wiedzę religijną.

3.2. Opracowywanie kryteriów przyjmowania do posług i zadań w Kościele, jak również przygotowywania kandydatów do kapłaństwa. W rzeczywistości polskiej wierni ciągle oczekują, by ich pasterze

wskazywali im drogi działania. Nie może to jednak przysłonić obowiązku formacji sumień, by ich nie zastępować, ale prowadzić drogami dobrych wyborów moralnych.

3.3. Zastanowienie się nad szerszym włączaniem świeckich w odpowiedzialność za działalność parafii na różnych płaszczyznach funkcjonowania wobec coraz mniejszej liczby duchownych. Ważna jest ostrożność w łączeniu parafii, bowiem nierzadko skutkuje ono zmniejszeniem zaangażowania wiernych, słabnięciem praktykujących w obliczu rzadkiego sprawowania nabożeństw w świątyniach, które przestały być parafialnymi.

3.4. Warto zastanowić się nad nowymi formami docierania do młodych w świecie cyfrowym, poprzez proponowanie im dobrze przygotowanych, przemyślanych i wartościowych form przekazu, promujących wartości chrześcijańskie i budzących w nich wiarę, zaangażowanie w różne formy wolontariatu, pracę we wspólnotach parafialnych.

3.5. Należy zwrócić uwagę na weryfikowanie umiejętności katechetycznych zarówno duchownych, jak i świeckich. Ich dobry kontakt z młodym pokoleniem może być dobrym punktem wyjścia do pogłębionej katechezy parafialnej.

3.6. Konieczne jest również zwrócenie uwagi na doskonalenie umiejętności kaznodziejskich i homilicznych diakonów, diakonów stałych, kapłanów i biskupów. Warto organizować warsztaty i szkolenia homiliczne i spowiednicze, by podnosić kompetencje i umiejętności duszpasterzy.

3.7. Dużą nadzieję stanowią istniejące i pojawiające się nowe wspólnoty duszpasterskie, kaplice wieczystej adoracji Najświętszego Sakramentu oraz inne formy zaangażowania świeckich w życie duchowe i społeczne wspólnot parafialnych. Formowani w duszpasterstwach młodzi mogą być zaczynem dobrych zmian i przeobrażania synodalnego wspólnoty Kościoła.

Płock, dnia 29 lutego 2024 r.

Ks. Wojciech Kućko

Witold Jacek Wybult

Koordynatorzy diecezjalni procesu synodalnego

II. POGŁĘBIENIE ASPEKTÓW WSKAZANYCH PRZEZ SEKRETARIAT SYNODU

(Numery w nawiasach odnoszą się do dokumentu: XVI Zwyczajne Zgromadzenie Ogólne Synodu Biskupów. Pierwsza sesja „Kościół synodalny w misji. Sprawozdanie podsumowujące”, 28 października 2023 r.)

1. Jakie kroki należy podjąć, w celu:

1/ **przekazania doświadczeń zgromadzenia październikowego**

2/ **upowszechnienia i pracy nad „Sprawozdaniem podsumowującym”**

3/ **szerokiego rozpowszechnienia „Listu do Ludu Bożego”.**

Dotychczas w niektórych parafiach została wykonana praca z radami parafialnymi – duszpasterskimi i gospodarczymi, jak również z nielicznymi zespołami synodalnymi, powołanymi na początku trwania procesu synodalnego. W 2022 r. została opublikowana w formie broszury „Synteza procesu synodalnego w diecezji płockiej”, która stała się punktem wyjścia do dalszych prac nad rozumieniem synodalności oraz wyrażaniem jej w życiu diecezjalnym i parafialnym.

Należy kontynuować ekumeniczny dialog synodalny, na wzór spotkania, które miało miejsce 19 stycznia 2022 r. w siedzibie Towarzystwa Naukowego Płockiego w Płocku.

Warto kolejne spotkania parafialnych rad duszpasterskich poświęcić różnym wymiarom wcielania synodalności w codzienną praktykę życia Kościoła.

Należy zadbać o rozpowszechnienie, także w formie drukowanej i elektronicznej, watykańskiego „Sprawozdania podsumowującego”, „Listu do Ludu Bożego” oraz diecezjalnych punktów, dotyczących konsultacji treści „Sprawozdania podsumowującego”. Do tekstów można dodać świadectwa osób, dla których proces synodalny okazał się owocnym i cennym doświadczeniem wiary.

2. Co możemy zrobić lokalnie na poziomie parafii, diecezji, kraju i kontynentu, aby kontynuować proces uczenia się synodalności?

a) Trzy priorytety:

- Konieczność pogłębiania i tłumaczenia rozumienia synodalności na różnych poziomach życia diecezjalnego i parafialnego.

- Większa troska o piękno celebracji liturgicznych, poprzez które wyraża się głębię wiary Kościoła. Szczególnie należy zwrócić uwagę na sprawowanie sakramentów: chrztu, Eucharystii i pokuty, by wierni rzeczywiście byli wprowadzani w mistagogię, a także jednali się ze wspólnotą.
- Postawienie w centrum życia diecezji i parafii paradygmatu towarzyszenia, zwłaszcza osobom wykluczonym materialnie i duchowo, poprzez organizowanie dzieł duszpasterskiej troski i materialnego wsparcia.

b) Trzy konkretne inicjatywy do wdrożenia z propozycji „Sprawozdania podsumowującego”, które mogą być zastosowane niezwłocznie na poziomie lokalnym:

- Szersze włączanie świeckich, według ich kompetencji i możliwości kanonicznych, w grupy i gremia decyzyjne na poziomie parafialnym i diecezjalnym.
- Określenie możliwości poszerzenia zaangażowania świeckich w posługi we wspólnotach, zwłaszcza nadzwyczajnych szafarzy Komunii św., katechetów, katechistów, animatorów grup, którzy mogliby przejmować odpowiedzialność za różne odcinki pracy parafialnej i diecezjalnej.
- Zwrócenie szczególnej uwagi na duszpasterstwo dzieci i młodzieży oraz duszpasterstwo rodzin, szczególnie poprzez tworzenie propozycji formacji stałej, w ciągu roku, jak i wakacyjnych wyjazdów rekolekcyjnych.

3. Jakie propozycje można zaproponować, aby doświadczyć konkretnie synodalnej metody rozmowy w Duchu Świętym na różnych spotkaniach i zgromadzeniach (wparafiach, ruchach, wspólnotach, diecezjach itp.), w organach uczestnictwa? (2.j)

a) Wprowadzenie „Rozmowy w Duchu Świętym” w praktykę spotkań rad parafialnych i diecezjalnych.

b) Przygotowanie osób do towarzyszenia procesom rozeznawania kościelnego – zorganizowanie odpowiednich kursów w tworzonej Instytucie Teologicznej w Płocku.

4. Jak bardziej zaangażować wszystkich ochrzczonych w proces synodalny (1.m) i w jaki sposób bardziej słuchać tych, którzy znajdują się na peryferiach (16.)?

a) Konieczna jest dalsza katecheza zarówno duchownych, jak i świeckich dotycząca większego rozumienia i przekonania o synodalnej drodze Kościoła katolickiego, która nie jest jedną z opcji jego działalności, ale fundamentalnym warunkiem dalszego jego funkcjonowania.

b) Ważnym wyzwaniem jest wychodzenie do osób niezainteresowanych praktykami religijnymi, a także znajdujących się na obrzeżach Kościoła. W tym względzie szczególnie należy zadbać o osoby żyjące w sytuacjach nieregularnych, niekorzystające z oferty wizyty duszpasterskiej czy nieuczęszczające na katechizację szkolną.

c) Warto podejmować dalsze inicjatywy, dotyczące wsłuchania w głos ubogich, nie tylko w czasie akcji prowadzonych przez Caritas diecezjalną. Istotne jest poszerzenie działalności parafialnych zespołów charytatywnych, bez których trudno wyobrazić sobie właściwe funkcjonowanie wspólnot parafialnych.

d) Doświadczenie przyjmowania uchodźców ze Wschodu pokazało, jak wiele pokładów dobra jest w naszych rodzinach i wspólnotach parafialnych. Ten potencjał należy dalej wykorzystywać, formując szczególnie ludzi młodych do otwartości na inne kultury, przy jednoczesnym poszanowaniu własnej tożsamości i historii narodowej.

e) W wielu wspólnotach parafialnych większość praktykujących regularnie stanowią kobiety, nie zawsze jednak mają one możliwość lub chcą zaangażować się bardziej w procesy decyzyjne oraz branie odpowiedzialności za życie konkretnych wspólnot. Duchowni powinni jeszcze bardziej zachęcać kompetentne kobiety do aktywnej działalności w gremiach decyzyjnych wspólnot parafialnych i diecezjalnych.

f) Niemniej ważne jest organizowanie spotkań i stałej formacji diakonów, prezbiterów i biskupów na temat ich udziału w doświadczeniu synodalnym. Mogą temu służyć zwłaszcza dobrze przygotowane konferencje dekanalne i inne spotkania kapłańskie.

5. Spośród „Kwestii do podjęcia” proponuje się wybrać 1 lub 2 tematy do pogłębienia w odniesieniu do spraw lokalnych i zlecić ich opracowanie komisji złożonej z teologów, kanonistów i osób odpowiedzialnych za duszpasterstwo.

a) Istotną kwestią do podjęcia jest właściwe, eklezjalne rozumienie procesu rozeznawania. Badania teologów powinny zmierzać do opracowania wskazań dla Kościoła partykularnego, w jaki sposób takie rozeznawanie łącznie z procesem towarzyszenia prowadzić w odniesieniu do różnych wiernych w diecezji.

b) Odpowiednie gremia kurialne i rady powinny zająć się przygotowaniem programu wsparcia i formacji stałej diakonów, prezbiterów i biskupów, szczególnie w odniesieniu do pogłębiania wiedzy i umiejętności duszpasterskich w zakresie sprawowania sakramentów, zwłaszcza Eucharystii i pokuty, jak i innych czynności duszpasterskich w parafii.

6. Proponuje się określić i podzielić się 2 lub 3 lokalnymi doświadczeniami dobrej praktyki synodalności, które byłyby interesujące dla innych oraz przesłać je do Sekretariatu Synodu na stronę internetową synoderessources.org.

a) Ważnym i nowym doświadczeniem był ekumeniczny dialog synodalny, zorganizowany w 2022 r. Planowany na 2024 r. synod Kościoła Starokatolickiego Mariawitów może być dobrym asumptem do dalszych prac w takiej formule międzywyznaniowej.

b) Dobrze sprawdziły się skrzynki synodalne, wystawione w większości kościołów parafialnych w diecezji. Pozwoliły one wielu osobom przekazać w sposób anonimowy swoje głosy i doświadczenia wspólnoty Kościoła. Ich dalsze funkcjonowanie mogłoby w wielu aspektach polepszyć życie duszpasterskie parafii, jeśli głosy te byłyby przedmiotem dalszej refleksji, np. podczas prac gremiów parafialnych i diecezjalnych.

7. Jak możemy pogłębić definicję i rozumienie synodalności w naszym kontekście kulturowym?

a) Wyzwaniem i znakiem czasu jest zbliżający się jubileusz 950-lecia istnienia diecezji płockiej (2025 r.). Daje on wiele możliwości przemyślenia wartości wspólnot – od najmniejszych, jakimi są rodziny, poprzez wspólnoty parafialne, po cały Kościół partykularny. Dlatego postawiono plan oparcia obchodów jubileuszowych na przypominaniu tożsamości chrześcijańskiej wypływającej z sakramentu chrztu świętego, w myśl hasła: „Pielgrzymi nadziei – w drodze do Źródła”.

b) Obok wody chrzcielnej wyraźnym znakiem uświadamiającym istotę synodalności może być obraz drzewa – Kościół jest drzewem życia, dającym sens istnienia wszystkim jego członkom, stanowiącym jeden organizm, połączonych między sobą różnymi zależnościami i więziami, jak w drzewie. Obraz ten można wykorzystywać w różnych działaniach duszpasterskich, czego przykładem była peregrynacja relikwii bł. Rodziny Ulmów, których relikwiarz uświadamiał tę prawdę – w drzewo wpisane były dwa ośrodki ich formacji: kościół parafialny i dom rodzinny.

8. Jak wdrażać i pogłębiać duchowy wymiar synodalności na poziomie lokalnym (3k.l.m)?

a) Piękne i godne sprawowanie Eucharystii, zwłaszcza niedzielnej, przygotowywanej wcześniej przez różne osoby i wspólnoty, może stawać się najpiękniejszą lekcją braterstwa i synodalności.

b) Owocne może być przeprowadzenie dni skupienia i rekolekcji wakacyjnych we wspólnotach w oparciu o problematykę synodalności, w odniesieniu do fundamentalnych zapisów Pisma św. w tej materii.

c) Modlitwa za proces synodalny powinna zostać wpisana w praktyki pobożności ludowej w ciągu roku liturgicznego, np. w czasie nabożeństw majowych, czerwcowych i różańcowych. Należy ku temu wykorzystać także potencjał modlitewny osób zaangażowanych w funkcjonowanie kaplic wieczystej adoracji.

9. Zaangażować różne organy uczestnictwa (rady) (18) w przyjęcie „Sprawozdania podsumowującego” i w rozeznanie, które ma być dokonane w ramach przygotowań donastępnej sesji.

a) Watykańskie „Sprawozdanie podsumowujące” powinno być przedmiotem dyskusji na posiedzeniach gremiów parafialnych i diecezjalnych.

b) Przeanalizować należy funkcjonowanie rad parafialnych, ponownie zachęcać księży proboszczów i innych parafian do ich zakładania i dbałości o ich właściwe funkcjonowanie.

10. Z ośrodkami formacyjnymi i wydziałami teologicznymi

a) Nowe szanse dla szerzenia idei synodalności dają powstające formy duszpasterstwa dzieci i młodzieży w diecezji, które mogą być ważnymi przestrzeniami tłumaczenia i praktykowania tego paradygmatu funkcjonowania Kościoła katolickiego. Służyć temu mogą powołane rejonowe duszpasterstwa młodzieży, działające na terenie diecezji szkoły katolickie, ośrodki miejskie i dekanalne.

b) Powstający Instytut Teologiczny w Płocku będzie ważnym punktem odniesienia dla pracy naukowej i dydaktycznej o synodalności, szczególnie w formacji stałej diakonów i prezbiterów, jak i osób świeckich, przedstawicieli ruchów i wspólnot religijnych.

c) Konieczne wydaje się zorganizowanie spotkania konsultacyjnego z osobami odpowiedzialnymi za formację początkową i stałą, zarówno prezbiterów, jak i świeckich. Jego celem powinno być poszukiwanie nowych dróg tłumaczenia synodalności i przekładania jej na język życia codziennego Kościoła.

Płock, dnia 29 lutego 2024 r.

Ks. Wojciech Kućko
Witold Jacek Wybult
Koordynatorzy diecezjalni procesu synodalnego

Kuria Diecezjalna Płocka
Płock, dnia 22 marca 2024 r.
Nr 551/2024

PIECZĘĆ

ks. Piotr Grzywaczewski
Za zgodność